

Folkehelseloven
Helsefremmende
og
forebyggende
helsearbeid

-
- FKM LM -05
 - FKM LM-44
 - Barbro Kvaal – 28.April 2021

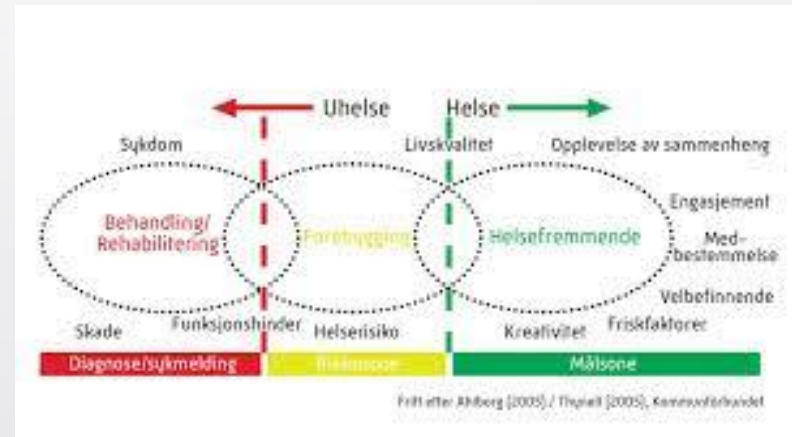
FKM LM -05

KJENNE TIL PRINSIPPER VED ULIKE
TYPER FOREBYGGENDE ARBEID PÅ
INDIVID- OG GRUPPENIVÅ

Forebygging

- **Forebygging** forsøk på å eliminere eller begrense en uønsket utvikling.

Forebygging

Primærforebygging: innsats som søker å forhindre at et problem, skade eller sykdom oppstår.

Sekundærforebygging: innsats som søker å begrense varighet av et problem, skade eller sykdom som er oppstått.

Tertiærforebygging: innsats som søker å hindre eller begrense følgetilstander av et problem, skade eller sykdom som er oppstått.

Individ vs. gruppe

Råd og veiledning til
enkeltpasient
(fastlegen)

Generelle råd til
gruppe av
mennesker (generelle
kostholdsråd,
vaksineråd)

Allmenmedisin vs samfunnsmedisin

- Fastlege/allmennmedisin:
individ
- Samfunnsmedisin :
gruppe

Noen av kommunens offentlige helseoppgaver

- Fastlegeordning/Legevaktsordning
- Helsestasjon/skolehelsetjeneste
- Botilbud – heldøgn (sykehjem, omsorgsboliger, boliger tilrettelagt for spesielle grupper)
- Hjemmetjeneste
- Psykisk helsearbeid
- Rustjeneste
- Fysioterapi- Ergoterapitjeneste
 - Rehabilitering/habilitering

Helsestasjon/skolehelsetjenesten

- Helsestasjon er -lavterskel tilbud
- Gratis
- Åpent for alle som bor eller oppholder seg i landet
- Starter før fødselen med oppfølging i svangerskapet
- Helsestasjonen følger barnet fra fødsel og frem til skolestart – deretter skolehelsetjenesten

Eksempel: Karoline og mamma Julie

- Oppfølging og kontroller av mor og barn
- Gjennom gode kommunale tilbud skal barn og foreldre få god oppfølging og hjelp

Karoline vokser, og skal ha oppfølging

Oppfølging av Karoline

For den enkelte

- Følges opp av helsesykepleier, helsestasjonslege osv
- Hyppige kontroller første året – og litt mindre hyppig frem til 2 år.
- Evt fastlege
- Passer på at hun utvikler seg som hun skal
- Passer på at hun får vaksiner i henhold til barnevaksinasjonsprogrammet
- Helsestasjonen kan sørge for videre henvisning /vurdering hvis det er nødvendig
- Vurdering av generell utvikling
- Utvikling av språk, ferdigheter, trygghet osv
- Vurdering av tannhelse

For alle:

- Kommunen er ansvarlig for at det er et tilstrekkelig helsestasjonstilbud
- Helsestasjon er gratis, for alle som bor eller oppholder seg og lavterskeltilbud
- Staten er ansvarlig for hvilke vaksiner som er i barnevaksinasjons-programmet og at vaksinene er tilgjengelige
- Staten utarbeider retningslinjer for helsestasjonsarbeidet

Oppfølging av mamma Julie

For den enkelte

Svangerskapskontroll:

Fastlege

Jordmor

Evnt spesialist

For alle

- Kommunen skal sørge for at det er jordmor og tilstrekkelige fastleger
- Staten utarbeider retningslinjer for svangerskapsomsorg

Karoline har blitt 2 år og skal bli storesøster

- Karoline er blitt 2 år og trenger ikke så hyppige kontroller
- Mamma Julie får nå kontroller på helsestasjon hos jordmor og hos fastlegen og eventuelt spesialist

Eldreomsorg

- For den enkelte:
 - Personlig hjelp og behandling
 - Hjelpen skal være tilpasset
- For alle:
 - Sykehjem
 - Tilrettelagte boliger
 - Hjemmebaserte tjenester

FKM LM 44

- Ha kjennskap til sentrale bestemmelser som regulerer plikter og rettigheter for helsepersonell og pasienten:
 - Smittevernloven (neste foredrag)
 - Helseberedskapsloven (neste foredrag)
 - Folkehelseloven

Folkehelseloven

- Folkehelse: befolkningens helsetilstand og hvordan helsen fordeler seg i befolkningen
- Folkehelsearbeid: samfunnets innsats for å påvirke faktorer som direkte hemmer eller fremmer befolkningens helse og trivsel, forebygge somatisk og psykisk sykdom, skade eller lidelse, bidra til å utjevne sosiale helseforskjeller og beskytte befolkningen mot faktorer som kan ha negativ innvirkning på helsen

Folkehelseloven

- Utjevne sosiale forskjeller – det er sammenheng mellom utdanning, inntekt og helse i befolkningen
- Helse i alt vi gjør – utvikling av et helsefremmende samfunn innebærer at helse skal i varetas på tvers av sektorer. Omsorg for den enkelte og legge til rette for at hver og en skal kunne mestre sitt liv
- Bærekraftig utvikling – legge til rette for en samfunnsutvikling som sikrer grunnleggende behov over tid -

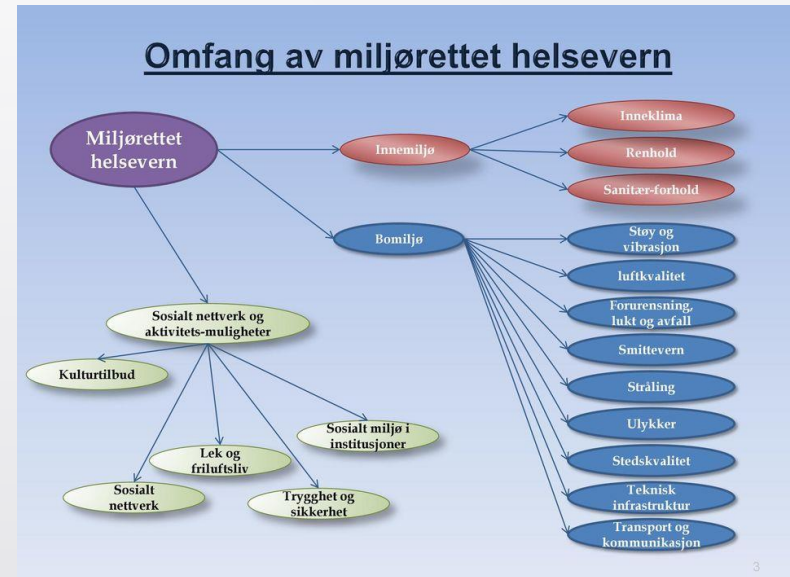
Føre var – tiltak for å redusere risiko for helseskade og tiltak for å fremme god helse.
Langsiktig tenkning – folkehelsearbeid gir ikke så ofte gevinster på kort sikt

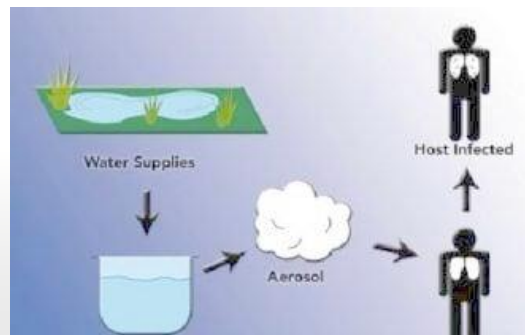

Medvirkning. Det må legges til rette at innbyggerne er med, aktiv medvirkning fra barn og unge og fra særskilte grupper som kanskje ikke deltar så ofte

Kap 3 – miljørettet helsevern

- Miljørettet helsevern er alle faktorer i miljøet som til enhver tid direkte eller indirekte kan ha innvirkning på helsen –
 - Biologiske, kjemiske, fysiske og sosiale miljøfaktorer

Miljørettet
helsevern
hjemlet i
Folkehelseloven

Kommunen skal ha oversiktig
over helsetilstand og
påvirkningsfaktorer i kommunen

Oversikten skal være skriftlig
og identifisere
folkehelseutfordringene.

Folkehelseoversikt

Folkehelseprofil

- Hvert år utgir FHI en folkehelseprofil for hver kommune
- <https://www.fhi.no/hn/fo/kehelse/folkehelseprofil/>

